

Látrány, rádpusztai templomrom

2009 június 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen

ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

A régi térképek és tudományos források tanúsága szerint a Dunántúlnak a Balatontól délre fekv? tája igencsak másként festett a középkorban, mint ma. A Zala torkolatának kiterjedt mocsárvilágát kisebb-nagyobb folyók kötötték össze a Dráva tágas árterével, a ma alig csordogáló erecskék helyén hajózható árkok, buja él?vizek voltak. A Szent László alapította somogyvári Szent Egyed-apátság építkezéséhez uszállyal szállították a badacsonyi követ, a fonyódi vártól a Pogányvölgyi-vízen és a Kapos folyón át a Sárvízig, a Dunáig lehetett elevickélni. Az újkorban lecsapolt, szárazra szabályozott vízjárások helyére a mai ország- és vasútvonalak kanyargásából lehet következtetni.
A Lellét?l dél felé, Kaposvárnak induló régi kalmárút is az egykori Bereket tápláló mellékfolyócska völgyében halad, a folytatásán már a rómaiak idején el lehetett jutni a dalmát tengerpartig. A Balatontól hat kilométerre, az egykori Festetics-uradalom el?ször államosított, majd privatizált borgazdaságának szomszédságában található Rádpuszta. A hivatalosan Látrány községhez tartozó, mostanában újranépesed? kis település délnyugati végén, az öreg temet?ben állnak a török korban elpusztult Rád falu középkori templomának fest?i romjai.
A somogyi parton csupán két, a román korból (részben) megmaradt templom van: Teleki község 1271-ben említett, ma is meglév? Szent András-temploma és a tihanyi bencések egykori birtokához, Rád faluhoz tartozó látrányi rom. Az ugyancsak XIII. századi és szintén félköríves szentély?, egyhajós épület nyugati oldalát nyílás nélküli, oromzatos harántfal zárja le, sarkain markáns, lépcs?s támpillérekkel. E térhez kelet fel?l el?bb egy keskenyebb hajószakasz csatlakozik, majd – a diadalív után – az íves apszissal záruló szentély. A tisztán téglából épített, sz?kebb hajószakasz északi fala magasan megmaradt, jól látszanak rajta a kétosztású boltozat vállkövei és bordaindításai. E falhoz csatlakozik kívülr?l, kis átjáróval egy dongaboltozatos sekrestye, amelyet utóbb kápolnává alakítottak át. A bejárat a felt?n?en szép, szabályos sorokban rakott, sötétvörös táglafal déli oldalán nyílik. A széles és magas lábazati párkány végigfut a szentély íves falán is, a nagyméret?, lapos téglákat rézs?sen rakott idomtéglák koszorúzzák.
Az elhagyott és elhanyagolt rom régészeti kutatására 1969-ben került sor, ezt követ?en részlegesen helyreállították és konzerválták. Az utóbbi években példamutatóan rendbe hozták, kigazolták és parkosították a környezetét, gondozzák a régi temet?t. A rádpusztai templomrom a maga nemében Magyarország egyik legszebb m?emléki látnivalója.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló